

ELŐFIZETÉSI ÁRA:		FŐSZERKESZTŐ	SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
EGÉSZ ÉVRE 24.— K	FÉL ÉVRE 12.— K	D ^B . Bányay Bischitz Béla	BUDAPEST, V., SAS-UTCA 20.
NEGYED ÉVRE 6.— K		ÜGYVÉD.	TELEFON 108—00.
			Hirdetések num. számításal díjszabás szerint.

A bányászok és kohászok.

A középkortól kezdve a bányászok és kohászok ugyszólván egy külön társadalmi osztályt képeztek. Minden birodalomban, kezdve az uralkodótól az utolsó állampolgárig, mindenki tiszteletben tartotta a bányászokat és a kohászokat.

Mindenkor jellemző közös vonásuk volt a szívós összetartás. A tisztviselő, az altiszt, a bánya- és kohómunkás mindenkor egy szívet, egy lélekkel működtek és gondolkodtak. Csak ezen jeles tulajdonilag alapján képesek voltak úgy a bányászok, mint a kohászok az egész világon a tudomány és gyakorlat terén a legmagasabb fokot elérni.

A bányászok és kohászok azonkívül mindenkor híresek voltak, mint becsületes és hü alkalmazottak, jó hazafiak, jó családapák, jó testvérek és türelmes felebarátok is voltak. A közös vonásokat előre boesátva, áttérhetek a jelenlegi helyzetükre.

Egyes feljegyzésekből konstatáltam, hogy 1860-ig a bánya- és kohótulajdonosok (munkaadók) is mindenkor együtt haladtak a bányászokkal és kohászokkal. A múlt század végén azonban egy bizonyos különválás történt.

Most már négy csoportot lehet megkülönböztetni a bányászat és kohászat terén.

1. A bányatulajdonosok (állam vagy magánember).
2. A tisztviselők (mérnök és tisztviselő).
3. Az altisztek (bányaiskolát végzett és nem végzett).
4. A munkások.

Mind a négy frakció igyekezett csoportosulva egyesülni, ezek szerint keletkezett öt egyesület:

I. A Bánya- és Kohóvállalatok Egyesülete 1899. évben.

II. Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület 1892. évben.

III. A Bánya- és Kohóaltisztek Egyesülete 1900. év után.

IV. Bánya- és Kohómunkások Országos Szövetsége (szociáldemokrata alapon).

V. Bánya- és Kohómunkások Országos Szövetsége (keresztényszociálista alapon).

A vállalatok egyesülete gyönyörű haladást tud felmutatni. Az egyesület vezetése páratlan. Az egyesületi tagok az eddig elért eredményekkel teljesen meg vannak elégedve.

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület egyideig szintén szép haladást mutatott, később azonban a tagok nem voltak megelégedve, a stagnáció beállott és senki sem tudja, hogy miért. Egyesek az anyagi részét okozzák, mások a vezetést, ismét mások azt állítják, hogy maguk a tagok nem igyekeznek nagyobb eredményeket felmutatni.

Az eddig elért eredmények 25 évi létezés óta nagyon mérsékeltek. A tagok nagy része az egyesület

működésével nincs megelégedve. Az altiszti egyesület ugyan már régebben létezik, az összes altisztek azonban nem vettek részt az egyesület beléletében. Ezen egyesület, nagyobb terjedelemben, éppen most készül alakulni. Ha az erjedési stádium szerencsésen befejeződik, akkor ezen egyesületnek igen szép jövője lesz. Hivatalos lapjának címe *Bányaszat*. A szociáldemokrata alapon keletkezett munkásszövetség tulajdonképpen csak 1917. évben lépett életbe, mert akkor kapták meg a munkások az engedélyt a szabad egyesülési joghoz, t. i. a bányászok szakszervezetének a megalakulásához. Ezen egyesület lett a leghatalmasabb az országban, talán a legbefolyásosabb is. Ezen egyesületre a munkások a legbüszkébbek. Némi joggal is, mert Magyarországon egyesület ilyen rohamos fejlődést még nem ért el.

A Magyarországi Bánya- és Kohómunkások Szövetsége most, félév után 56 helyi csoport, 14 befizetőhely, 35.164 tag 142.180 korona bevétellel bír.

Az első országos közgyűlés, amelyet a Bánya- és Kohómunkások Szövetsége az évben szeptember hó 21., 22. és 23. án Budapesten tartott, a munkások valóságos ünnepnapja volt.

A Bányamunkás a szervezett bányászok lapja magyar nyelven 32.000, tót nyelven 4500, román nyelven 5500 példányban jelenik meg, összesen 42.000 példányban megy szét az ország különböző részeibe. Hogy milyen óriási kapocs fűzi össze a bányamunkásokat, azt egy gyűlés legjobban illusztrálja, mely 24 óra alatt 21.800 koronát eredményezett: A letartoztatott elvtársak hozzátartozóik támogatására.

A szakszervezetek ez évben, május hó végével egy kongresszust tartottak. Kitűnt, hogy összesen már 230.000 szervezett munkás tagja van. A keresztényszociálistámsi alapon álló bánya- és kohómunkások most kezdték a szervezési munkát és rövid időn belül szintén mint hatalmas szervezett testület fognak a nyilvánosság elé lépni. A két munkásszervezet egyelőre egymás ellen küzd. Az általános benyomás azonban az, hogy lényeges kérdésekben egy pályán fognak haladni.

Az altiszti és a munkás-kérdéssel múlt évben június hó 17-én az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület is foglalkozott, én az egyesület megbízásából a két ügyre vonatkozólag javaslatokat dolgoztam ki. Az egyesület azonban ugy határozott, hogy az ügyek megoldása nem sürgős, nem is időszerű.

Ugy az altisztekre, mint a munkásokra nézve, mint az mostan utólagosan kitűnt, valóságos szerencse volt, hogy az egyesület nem törődött velük. Az altisztek és munkások önállóan cselekedtek és egy éven belül mindent elértek, amit akartak. Mindenki segítségükre sietett, több országgyűlési képviselő is. Csak mi nem! Tett javaslatom miatt engem az elnökségből, a választmányból, az állandó bizottságból kibuktattak.

Kár volt, hogy az O. M. B. és K. E. a múlt évben nem foglalkozott az altisztekkel és munkásokkal. A negligálás, a lenézés, a történelem szerint mindenkor megbosszulta magát.

Az altiszti és munkásegységek elsősorú tesztöltek lesznek, nemsokára parlamenti tagok lehetnek és azután bennünket le fognak nézni, mellőzni fognak, önállóan fognak cselekedni.

Ha az altisztek és munkások múlt évben a bányásé kohóvállalatok egyesületéhez fordultak volna, mindenestre a legjobb akaratú támogatásban részesültek volna. A jövőben azonban gyakran szükséges lesz, hogy az I., II., III. IV. V., az öt egyesület néha egyesült erővel működjön.

Szerény nézetem szerint legjobb volna, ha a **Bánya- és Kohóvállalatok Egyesülete** a többi egyesületek küldöttjeivel évenként legalább kétszer egy barátságos összejövetelt rendezne. Ilyen módon a munkaadóknak közös ügyét képesek volnának *mindnyajunk* javára közösen elintézni. Amellett még minden egyesület saját érdekei mellett mindenkor küzdhetne.

Andreich János,
ny. miniszteri tanácsos.

HAZAI HIREK.

Halálozás. Gerő Sándor bányamérnök, a Salgótarjáni köszémbánya r.-t. bányagazgatója elhunyt. Gerő Sándor 30 év óta állott a társulat szolgálatában és 20 év óta vezette a salgótarjáni bányákat.

A Hitelbank bányavásárlása. Értesülésünk szerint a Magyar Általános Hitelbank körülbelül két millió koronáért megvásárolta a szentilobai bányát, amelyben gazdag réz- és szénelfordulások vannak. A bánya eredeti tulajdonosa szászombori Székely György volt, aki megfelelő tőkeerő hiányában a bányát nem tudta kiaknázni és néhány budapesti pénzember bevonásával ezért megalakította az Erdélyi **Bányaművek r.-t.-ot** és a Hitelbank a jogot most ettől a társulattól vette meg.

A Mercur-vonatok indítása. Az illetékes gazdasági körök a román békekötés óta munkálkodnak azon, hogy a háború következtében megszakadt Mercur-vonatokat ismét járattassák. Ez az akció azonban a katonaság akadékoskodása miatt nem vezethetett eredményre. Most arról értesülünk, hogy a magyar kormánynak sikerült az összes nehézségeket leküzdenie és rövidesen ismét megindulnak a Mercur-vonatok.

A fumei gázgyár megváltását mondta ki Fiume város képviselőtestülete. A város 30.000 K évi járadékot ajánlott fel a tulajdonos Wiener Gas-Industrie Gesellschaftnak.

A Leszámitolóbank félévi mérlege. A Magyar Leszámitoló- és Pénzváltóbank most tette közzé félévi mérlegét. A bank elmúlt félesztendője a nyereségát hozzászámításával 13,348.827-23 korona bruttónyereséggel zárul a tavalyi első felév 8,758.455-29 K bruttó nyereségével szemben. Az erősen megnövekedett költségeket, 5,662.136-75 K-át (tavaly 3,116.794-56) levonva, a félévben 7,686.690-48 (tavaly 5,641.660-73) tiszta nyereség mutatkozik. Ha az 1.925.889-88 K elővitelt is számításán kívül hagyjuk, úgy a tiszta nyereség 5,760.800-60 K, a tavalyi 3,823.508-45 K-val szemben, azaz 1.937.292-15 K-val több, mint az 1917. év első felében. Ezen többlet megtételest tekintve kell vennünk az 1917. év második felében keresztülvitt tőkeemelést, melynek következtében a bank alaptőkéje 65 millióról 90 millió koronára emelkedett. A kimutatott tiszta nyereség az alaptőke 12 8/10 os kamatozásának felel meg a tavalyi 11 7/10 %-kal szemben. Az elért kedvezőbb eredmény a bank kedvezőbb üzletmenetére és a nagy arányban megnövekedett forgalomra vezethető vissza. A bank forgalma a megelőző osztendő első félévének 15 milliárdos forgalmával szemben az elmúlt félévben 20 milliárdot tett ki. Az elmúlt félévben az intézet minden üzletága erőteljesen fejlődött. Így a kamatszámla a tavalyi 3,693.413-63 K-ról ezidén

5,973.863-16 K-ra emelkedett, a jutalékszámla 1,733.984-87 K nyereséget tüntet fel (tavaly 1,134.104-01). Értékpapírokon, értékpapír-bizományi és társasvállalati üzletben a mérleg 1,665.822-81 K nyereséget tüntet fel, ami 823.069-05 korona emelkedésnek felel meg. A bank értékpapírállományát változatlanul az 1914. évről vonatkozó első háborús mérlegnek a mai árfolyamoknál lényegesen alacsonyabb árfolyamain vette fel mérlegébe. Miként az intézet bevételei, úgy kiadásai is lényegesen emelkedést tüntetnek fel; így a tisztizetéseket, drágasági pótlékok, hadi adományok és költségek számlája 2.201.384-09 K-ról közel ennek kétszeresére, 4,232.702 K-ra növekedett, míg az adó számlája a tavalyi 891.276-21 K-val szemben 1,429.434-75 K-t tüntet fel. Ismét lényegesen növekedett az intézet betétállománya, ami kétségkívül a háborús pénzhiányban leli magyarázatát. Míg az 1915. év első felére vonatkozó mérlegben a Leszámitolóbank 176 1/2 millió, 1916 júniusában kerek 300 millió, 1917 júniusában 406 millió korona tiszta betétet mutatott ki (a különféle hitelezők tétele nélkül), addig a most lefolyt félév végén az intézetnél folyószámlára és betétkönyvecskékre elhelyezett összegek meghaladták a 600 millió koronát, ami az előző félévvel szemben közel 50%-os, a háború kitörése óta pedig kerek 240%-os emelkedésnek felel meg. Emellett nem hagyható figyelmen kívül, hogy az intézet által az eddigi hadikötés-műknél elhelyezett címletek összege megközelíti az ötnegyed milliárdot és a banknál egyedül a VIII. hadikötésűre közel egynegyed milliárd jegyzés történt.

A veszteség- és nyereség-számla adatai a következők. A zárjelen levő számok az 1917. félév adatai:

Jövedelem Nyereségáthozat 1917. évről 1,925.889 (1.818.152). Kamatszámla 5,973.863 (3.593.413). Jelzálog és közs. kölcsönüzlet 476.782 (347.014). Értékpapír, értékpapír-bizomány és társasvállalati üzlet 1,665.522 (842.253). Fiókok jövedelme 1,089.944 (598.073). Külföldi váltók és pénzek 246.627 (80.777). Készletári üzlet 186.754 (194.470). Ingatlan jövedelem 50.157 (50.196). Jutalékszámla 1,733.984 (1.134.104).

Kiadás: Tisztizetéseket, drágasági pótlékok, hadi adományok és összes költségek 4,232.702 (2.201.384). Adók 1,429.434 (891.276). Leírás — (24.134). Nyereség 1918. június 30-án 5,760.800 (3,823.508). Nyereségelőhozat 1917-ről 1,925.889 (1.818.152).

Magyar ásványolajfinomító egyesülete r.-t. cég alatt 1 millió K alaptőkével új kereskedelmi vállalat alakult a magyar petróleumfinomító kiviteli üzleteinek együttes lebonyolítására Budapesten (V., Dorottya-utca 5). Az igazgatóság tagjai: Baruch Aladár, Feledy Dezső, Freund István dr., Mayer Mór, Schwarz Jenő, Szirmay Oszkár, Vajda Árpád, Weiss Gyula és Róth Ernő.

Az Osztrák Fegyvergyár — és a Magyar Fegyvergyár. Az Osztrák Fegyvergyár most hozta nyilvánosságra mérlegét, amelynek imponáló számaiból csak azt emeljük ki, hogy a tiszta nyereség 144 millió, — a tavalyi 183 milliónál lényegesen kevesebb — az osztrák azonban változatlanul 100 korona. Ebből az alkalomból szóvá kell tennünk, hogy pénzügyi körökben nem találják nálunk magyarázatát annak, hogy a Magyar Fegyver- és Gépgyár nemcsak hogy nem publikálja a mérlegét, hanem még azt a további koncesszió is kijárta a kormánynál, hogy a közgyűlést, amely most lett volna esedékes, decemberig elhalasztassa. A vállalatnak talán megtakarítást jelent, hogy a 60 koronás osztaléknak a kamatját négy vagy öt hónapig 6 élvezi, ahelyett, hogy ezt már a részvényesi élvezhetné. Egész érthetetlen, hogy miért nem publikálhatja mérlegét a Magyar Fegyvergyár, amikor az Osztrák Fegyvergyárnál ennek semmi akadály.

Baldovini, ujbaesti és ribicsőri magyar bányar.-t. (Kolozsvar) cég alatt a kolozsvári Agrárbank és takarékpénztár r.-t. támogatása mellett szeptember 30-án új bányavállalat alakult. Az alapítók: Bethlen Bálint gróf, Hirsch Zoltán, Hirsch Lajos, Tischler Elemér dr., Májai Domokos és Kovács Lajos dr.

Az osztrák és porosz köszöntarifák is megdrágulnak. Szeptember 30 án a most érvényben levő alsósziléziai magyar és felsősziléziai magyar köszöntarifákat hatályon kívül helyezték. Helyükbe új, felemelt széndíjszabások léptek életbe. Az alsósziléziai (osztrák) állomásokról: Dombrau, Karwin, Mäh isch Osirau stb. származó anthracit-szén fuvardija 100 kgr.-ként a legmesszebb fekvő magyar viszonylatokban százötvenhét fillérrel drágult az új tarifa. A felsősziléziai — a porosz — szén fuvardija az összes magyar viszonylatokban ugyancsak száznyolcvan fillérrel drágult meg. A külföldi széntarifáknak felemelése az osztrák és porosz szén árának újabb emelését jelenti a hazai fogyasztók terhére. Nagyon valószínű, hogy az osztrák és porosz szén használó gázgyárak a fuvardijak megdrágulása következtében felemlék a gázfogyasztói díjakat.

A Kereskedelmi Bank félévi mérlege. Üzletkörének gigantikus arányokban való fejlődéséről tesz tanuságot a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank 1918 első feléről szóló mérlege. A félév tiszta nyeresége a múlt évi árhozat tekintetbevételével nélkül 13.394.022 K 54 f, ami több mint 3 millióval nagyobb a tavalyi első félévben kimutatott 10.1 millió tiszta nyereségnél. A forgalom megnövekedésének arányai egyenesen meglepőek. A tavalyi első félév 28 milliárdjával szemben ez év első hat hónapjában 38.2 milliárd volt a forgalom. Az alább közölt mérleg számadataiból kiragadunk néhány adatot. Az ugynevezett tiszta betétek az év első felében közel félmilliárddal emelkedtek és elérték az 1.445 millió koronát. Feltűnő a jelzálog- és közösi kölcsön-üzlet nagy fejlődése. A cseledek összeforgalma elérte a 615.7 millió koronát és a félévi biztosítók összege 32 millió. A számadásokban e-íden először tüntetik fel az általános üzleti költségektől elválasztva a kifizetett adók összegét. Ez igen helyes intézkedés, mert megkönnyíti a részvényeseknek a gazdálkodásba való betekintést, amennyiben erről egy ilyen nagy mérleg átnevezésénél egyáltalán szó lehet. Adók címén az elmúlt félévben éppen kétszer akkora összeget fizettek ki, mint a tavalyi félévben. Hadijótékonyági célokra 2.7 millió koronát fordítottak. Az üzlet óriási arányú fejlődése mellett sem vált szükségessé 67 ezer koronánál nagyobb összegnek leírása. A félévi mérleg adatait — zárójelben kimutatva az 1917 I. félévi mérleg számadataival való összehasonlítást különbözetét — alább közöljük:

Jövedelmek: Nyereségárhozat az előző évről 2.549.052-28 (+523.605-53). Tiszta kamattjövdelem 13.050.608 K 27 f (+1.187.703-53). A banképületek jövedelme 256.634-80 (-25.656-39). Nyereség a jelzálog- és közösi kölcsönüzletből 1.327.218-23 (+88.335-04). Különböző jutalékok 1.303.638-85 (+243.648-53). Nyereség külföldi váltókon és idegen pénzen 436.299-80 (+64.408-43). Nyereség értékpapírokon és szindikátusokon 4.475.380-70 (+1.459.570-72). Különböző nyereségek 2.194.997-25 (+1.102.478-54). Váltóüzletünk, fiókaink és kommanditok nyeresége a befektetett tőke kamatai és az

összes költségek levonása után 1.095.826-50 (+609.327-15). Összesen 26.689.356-18 (+8.262.351-08). — Terhek Az ügyvezető igazgatóság, a hivatalnokok és szolgálk fizetése 2.063.143-96 (+334.106-91). Általános üzleti költségek 2.082.586 K 89 f (+962.185-10). Adók 3.256.458-21 (+1.631.958-21). Építkezések és irodai átalakítások 489.781-34 (+3.017-53). Adakozás a háboru céljaira és a háboru által okozott kiadások 2.767.044-12 (+1.572.637-). Leírások különféle követelésekben 67.266-84 (+27.082-55). Összesen 10.746.281-36 (+4.530.587-30)

Az Államvasutttársaság csehországi szénbányáinak eladása. Prágai lapok értesülései szerint az Osztrák-Magyar Államvasutttársaság tárgyalásokat folytat Brandeisben lévő szénbányájának eladása iránt. Állítólag három ajánlat fekszik az Államvasutttársaság előtt: egyik egy német banktól, másik a Zivnostenska Banktól származik, a harmadik ajánlatot pedig észak-csehországi textilvállalatok terjesztették elébe. Ez utóbbiak 22 millió koronát kínálnak a szénbányáért. Mint bécsi tudósítónk jelenti, az eladásra vonatkozólag eddig nem történt döntés, mert tárgyalások folynak a szénbánya bérbeadásáról is.

Torontali mezőgazdasági gépipar, vas- és fémöntőde r.-t. (Nagybecskerek) cég alatt a Torontalmegyei takaré- és hitelbank és a nagybecskereki Kereskedelmi r.-t. részvénytársaság alá akították át az ottani Bürger és Grünfeld féle gépgyárat. Az alaptőke 600.000 K (3000 db 200 K n. é. részvény).

A Rimamurányi mérlege. A Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű r. t. most megtartott igazgatósági ülésén az 1917/18. üzleti év mérlegét állapították meg. A nyereség 15.249.291-80 K ra rug, a múlt évi 17.689.116-94 K-val szemben. Az előző üzletév 2.700.486-75 K árhozatával együtt 17.949.778-55 K all rendelkezésre. Az igazgatóság elhatározta, hogy a közgyűlésnek 10% os osztalék, részvényenkint 38 korona kifizetését fogja javaslatba hozni az előző évi 21%, illetve 42 K val szemben, továbbá, hogy 2.000.000 koronát leírásokért az értékesülékenesi tartalékalaphoz utaljon, 2.000.000 K-át kifizetendő adókra tartalékoljon és az alapszabályszerű javadalmaszások levonása után 600.000 K-át a külön tartalékalaphoz csatoljon, a tisztii nyugdíjintézet javára 500.000 K-át, a munkastársadák gyarapítására 500.000 K-át, egy altisztii nyugdíjkiegészítő alap létesítésére 500.000 K-át, a likéri munkaház kibővítésére 400.000 K-át és jótékonyági és közművelődési célokra újabb 200.000 K-át fordítson, míg a fennmaradó 2.299.863-54 K az új üzletév számlájára vezetessék elő. A Bíró dr. vezérigazgató által előterjesztelt beható jelentés szerint az előző évi termelés az ismert nehézségek folytán nem volt elérhető. A folyó üzletév kilátásai nehezen tekinthetők át. Sajnos, további üzemkorlátozásokkal kell számolni és a jelek arra mutatnak, hogy a tüzelőanyag-hány a közeledő téli időszakban az üzemeknél nagy zavarokat fog okozni. A társaság bevált pénzügyi ereje és az üzemek konszolidált volta mégis azon feltevésre jogosít, hogy az ötödik, hihetőleg utolsó hadi üzleti év nagy nehézségei is lényeges eltoldások nélkül leküzdhetők lesznek.

FELTEN ÉS GUILLEAUME

kábel-, sodrony- és sodronykötél-gyár részvénytársaság

BUDAPEST, I., Budafoki-ut 13533. hrsz. — TELEFON: — 90-11, 90-12, 90-13, 90-14.

Ólomkábelek. Villamvilágítási vezetékek. Sodronykötelek. Elektrolitikus vörösréz huzalok, okonítvezetékek,
◆◆◆◆◆ szerelvények stb. ◆◆◆◆◆

A gróf Csáky László pralfalvai vas- és acélgyár r. t. szeptember 23-án tartott igazgatósági ülésén megállapította az 1917/18. évi mérlegét, amely 1.228.813 K 18 f haszonnal zárul s a közgyűlés elé azt az indítványt fogja terjeszteni, hogy az elmúlt évre az előző évi 20 K val szemben részvényenkint 24 K osztalék fizetessék. Az igazgatóság továbbá elhatározta, hogy a Budapesten létesített és részben már üzembe helyezett gyárat új üzemágak létesítésével kibővíti s az evégoöl szükséges anyagi eszközöket az alapítókének felemelése útján biztosítja. Az alapítók felemelés engedélyezése végett az igazgatóság a minisztériumhoz fordult.

A Magyar Asphalt részvénylebélygezése. A hivatalos lap egyik legutolsó száma a Magyar Asphalt r. t. hirdetményét közli, amely jelenti, hogy a múlt év december 29-én tartott közgyűlés határozatai immár jogerőre emelkedtek. Eszerint az alapítókét 40%-kal, vagyis összesen 1.180.000 koronával szállítják le. A lebélyegezett közönséges és elsőbbségi részvények összevonás útján egyenkint 200 koronás névértékű címletekkel cserélendők ki oly módon, hogy minden 20 darab egyenkint 30 korona névértékű közönséges részvényt 3 darab egyenkint 200 korona névértékű közönséges részvényre, minden 5 darab egyenkint 120 korona névértékű elsőbbségi részvényt pedig 3 darab egyenkint 200 korona névértékű elsőbbségi részvényre vonnak össze. Az ily módon összevont közönséges és elsőbbségi részvények egymással teljesen egyenjogúak lesznek. A táblai határozat, amely ezt a Wiener Bankvereinnek kedvező elintézését megengedi, élénk ellentétje az elsőfokú bíróság határozatának, amely tudvaleg nem engedte meg az alapítók lezárlását és ezzel kapcsolatban az elsőbbségi és törzsrészvények egyenjogusítását. Ez az elsőfokú határozat liberális szellemével annak idején élénk fejtűnést keltett és egy új közgazdasági bírói prakszis kezdetét jelentette, most azonban a felsőbb bíróság határozata újra azt mutatja, hogy szükség van a kereskedelmi és részvényjog revíziójára oly irányban, amely a kisebbség jogait az eddigénél jobban megvédi.

A Bihar-Szilágyi Olajipar r. t. közgyűlése jóváhagyta az igazgatóság által előterjesztett 1917—1918. évi mérleget. A közgyűlés a társaság huszonöt évi fennállásának emlékére a tisztviselők és alkalmazottak jótékony alapjaira 400.000 koronát, ebből a „Mayer Mór segélyalap” létesítésére 100.000 koronát fordított és egyéb jótékony célokra 120.000 koronát szavazott meg. Mayer Mór, a társaság vezérigazgatóját, aki szintén most ünnepelte az intézet vezetésében eltöltött huszonöt évi szolgálatának jubileumát, ez alkalommal a társaság elnöke, Hatvany Béla báró, valamint a tisztviselői kar és a gyári munkások üdvözölték.

Román nyersolaj magyar petróleumfinomítóknak. A bukaresti békeszerződésben Románia kötelezettséget vállalt, hogy a magyar petróleumfinomítóknak nyersolajat szállít. Értesülésünk szerint ezek a szállítások már folyamatban vannak és a magyar petróleumfinomítók ebben a hónapban már több mint kétezer kocsi-rakomány nyersolajat kaptak. A mostani küldeményeket tíz magyar finomító között osztották szét és a most szállított mennyiségből néhány rakományt csak a floridsdorfi petróleumfinomító kapott. Megjegyezzük, hogy az osztrák gyárak galíciai nyersolajat dolgoznak fel és kötelezettséget vállaltak, hogy a magyar gyertyagyárakat megfelelő mennyiségű paraffinnal látják el.

Utazás Ukrániába. A hadügyminisztérium által legújabbán kibocsátott határozatok szerint kereskedelmi ügyekben utazó polgári személyeknek, akik Ukrániába igyekeznek, szabályszerű utlevélen kívül zöldszínű katonai engedélyre és kimutatásra van szükségük. A kik nem utaznak valamely központ megbízásából, más minta szerint való kimutatást kapnak. Nem üzleti célokra való utazásokra csak bebizonyítottan igen fon-

tos családi és vagyoni ügyek fennforgása esetén kap a fél a belügyminisztertől, illetve a horvát biutól utazási engedélyt.

A francia öntöttvas-fogyasztás 1917-ben 600.000 tonna volt a megelőző évi 345.000 tonnával szemben. A szállítási nehézségek folytán a folyó évben igen nagymérvű a visszaesés.

A márka árfolyama és a szén ára. A márka árfolyamának fokozatos és állandó emelkedése a felsősziléziai szén árát is megdrágította. A beérkezett jelentések szerint a felsősziléziai szén árát mázsánként újabb 22 fillérrel felenelték mert a régi alapárát a márkának még 161 koronás árfolyamán állapították meg, míg most a kalkuláció a 166 koronás kurzus figyelembevételével történt. Minthogy a német márka árfolyama legutóbb ismét emelkedett, valószínű, hogy a szén árának további drágulása sem fog elmaradni. Az új szénárak szeptember elsején léptek életbe.

Az angol iparvállalatok nyeresége. A londoni Economist 1473 angol ipari részvénytársaság mérlegét tette vizsgálat tárgyává. A társaságok kimutatott nyeresége volt 1916—17-ben 908 millió, 1917—18-ban 915 millió font. Jellemző, hogy a múlt év harmadik és negyedik negyedében a társaságoknak még emelkedő nyereségük volt, a folyó év első és második negyedében azonban már 10 százalék, illetve 58 százalék volt az apadás. Ennek oka — az Economist szerint — a hadinyereségadónak az újabb emelése.

DEUTSCHER BERICHT. INDUSTRIE UND VOLKSWIRTSCHAFT.

Österreichische Petroleumindustrie. Die Aktien-Gesellschaft für Mineralöl-Industrie vorm. David Fanto & Co. verteilt per Akte K 140—. Die Galizische Karpaten Petroleum A.-G. verteilt 100 K Dividende per Akte. Die Schodnica A. G. für Petroleumindustrie verteilt 12% Dividende. — Die Zwangssyndizierung der ungarischen Mineralöl-Industrie wurde durchgeführt.

Russische Petroleumindustrie. Abgesehen von Förderschwierigkeiten in Baku selbst leidet die Versorgung Russlands mit Heiz- und Leuchtöl furchtbar unter Verkehrsschwierigkeiten. Im Gebiete von Baku war die Erdölgewinnung im vergangenen Jahre mit 402.300.000 Pud um 74.200.000 Pud geringer als im Jahre 1916.

GÉPMESTER,

egy nagy magyarországi gőzdynamo-
központ részére
kerestetik.

Ajánlatok az életpályá, az eddigi alkalmazás, nyelvismeretek és fizetési igények megjelölése mellett lapunk kiadéshivatalához „Villamostelep” alatt intézendők.

Délmagyarországi új harnaszénbánya keres azonnali felvételle bányaiskolát végzett, több évi praxissal bíró

üzemvezető főaknászt

és üzemaknászt román nyelvbirással. Továbbá nagyobb üzem gyakorlatlalt bíró ipariscolát végzett főgépészt, valamint vizsgázott fűtőket és gépészeket. Ajánlatok fizetési igény és referenciák bejelentésével „Barnaszénbánya” jeligére Blockner hirdetőirodájába Budapest, Semmelweis-utca 4. szám alá küldendők.